

Nicoleta Ifrim, *Fractalitatea și discursul literar. Ipostaze ale unei teorii a receptării*

Autoare a unei curajoase teze de doctorat despre dinamica structurilor textelor eminesciene, care a inovat semnificativ, teoretic și aplicativ, câmpul eminescologiei (*Poetica fractală în receptarea operei eminesciene*), Nicoleta Ifrim deschide calea puțin vizitată, la noi, a fractalității (concepte, teoretizări și metode de analiză morfogenetică a scriiturii literare), cu volumul *Fractalitatea și discursul literar. Ipostaze ale unei teorii a receptării*, Ed. Europlus, Galați, 2011. Polemizând deschis cu academismul tradițional al criticii eminescologice, Nicoleta Ifrim propune, dezinvolt și pragmatic, o grilă de lectură inedită a unor texte eminesciene antume și postume care permite conectarea imaginarului discursiv menționat la paradigma gnoseologică actuală. În termenii autoarei, „născută din epistema postmodernistă, fractalitatea ca metodă de interpretare a textelor deconstruiește iconoclast orice canon critic, nemaifiind subordonată unei singure perspective subiective: acum opera se află deasupra grilelor interpretative, creându-și propriile exigențe și recâștigându-și autonomia specifică.” (p. 59)

Structura însăși a cărții își asumă deschis miza polemic-inovativă, insistând asupra actualității *disputei dintre antici și moderni* și surclasând, prin metalimbaj, disponibilitate interpretativă și atitudine critică, metode de investigație textuală mai vechi sau mai noi. Ceea ce rezultă de aici este o reconsiderare a ansamblului textelor/fragmentelor de text/variantelor/secvențelor manuscrise eminesciene din perspectiva unui continuum imaginativ reflectat în structura fractalică a formelor poetice - „Dincolo de potențarea organicității operei prin sintetizarea la nivelul unui singur text a imaginarului unitar eminescian, fapt evidențiat de exegeză, *Luceafărul* reprezintă pentru demersul nostru un exemplu elocvent de funcționare a intervizionarității fractalice. Nucleele imagistice ocurente în poem reverberează fragmentar în alte texte eminesciene, structurând metamorfic o complexitate fractalică observabilă la nivele diferite de textualizare.” (p. 130)

Adeptă a rigurozității științifice în argumentație, autoarea se lasă, din când în când, purtată de plăcerea discursului propriu, dovedind că deține nu doar mâna sigură a criticului chibzuit, ci și vocația și talentul literatului – „Dincolo de funcțiile sale spectrale și autoreflexive, privirea eminesciană devine izomorfă actului contemplativ-fractalic în sensul creării ipostazei unui eu-observator al dinamicii formelor ontologice și cosmologice. (...) privirea eminesciană pare a fi o modalitate de reintegrare în complexitatea formelor, prin care ființa ce gândește universul se gândește și pe sine. (...)” (p. 87)

O carte de pionierat – și un debut în volum promițător și reconfortant prin inovarea unui domeniu atât de dens precum cel al eminescologiei - *Fractalitatea și discursul literar. Ipostaze ale unei teorii a receptării* aduce pe scena ideilor literare un spirit tânăr, deschis provocărilor, provocându-le pentru a da măsura resurselor sale interpretative, un critic gata format și bine ancorat în realitatea culturală a zilelor noastre.

Simona Antofi